

Munich Personal RePEc Archive

Comparative Analysis of Monetary and Fiscal Policy: An Econometric Case Study of Turkey

Ebghaei, Felor

Hacettepe University, Department of Economics

October 2014

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/77892/>
MPRA Paper No. 77892, posted 27 Mar 2017 06:11 UTC

Comparative Analysis of Monetary and Fiscal Policy: An Econometric Case Study of Turkey*

Felor Ebghaei

Hacettepe University, Department of Economics
Ankara, Turkey

E-mail: f.ebghaei@hacettepe.edu.tr

Abstract

Monetary and fiscal policies are two main policies which play an important role in the changes of economic activities. Monetary policy is applied by a central bank or monetary authority while fiscal policy is set by the government. The relative effectiveness of monetary and fiscal policies is an issue which is continuously discussed but could not be reached to any solution. In fact, the essence of the issue is based on the Monetarist-Keynesian debate. Monetarists favour monetary policy while Keynesian favour fiscal policy in the sense of effectiveness. In this study, it has been examined whether monetary or fiscal policy is more effective in Turkish economy during the period of 1980 to 2012. In order to achieve, money supply (M2) and government expenditure have been used as a proxy for monetary and fiscal policies. According to the findings obtained from the results of Cointegration Vector Auto - Regressive Models, fiscal policy is more effective than monetary policy in Turkish economy.

Key Words: Monetary policy, Fiscal policy

JEL Classification: H3, E0

*An earlier version of this paper is presented at the 4th International Conference on Economics of the Turkish Economic Association (ICE-TEA), on 18-20 October 2014 in Antalya, Turkey. I would like to thank Prof. Dr. Ercan Uygur president of Turkish Economic Association and Gülbin Şahinbeyoğlu chair of Monetary Policy Group from Central Bank of the Republic of Turkey. Thanks are also due to the participants of this conference for their comments.

Para ve Maliye Politikasının Karşılaştırmalı Analizi: Türkiye için Ekonometrik bir Analiz*

Feloz Ebghaei

Hacettepe Üniversitesi, İktisat Bölümü

Ankara, Türkiye

E-mail: f.ebghaei@hacettepe.edu.tr

Özet

Para ve maliye politikaları ekonomik faaliyetlerdeki değişikliklerde önemli bir rol oynayan iki temel politikadır. Maliye politikası hükümet tarafından belirlenirken para politikası bir merkez bankası veya parasal otorite tarafından uygulanır. Para ve maliye politikalarının nispi etkinliği çok tartışılan ancak üzerinde kesin bir sonuca ulaşılamayan bir konudur. Aslında bu konunun özünde Monetarist-Keynesyen tartışması vardır. Monetaristler, para politikasının; Keynesyenler ise, maliye politikasının daha etkin olduğunu söylemektedirler. Bu çalışmada, Türkiye ekonomisi üzerinde para politikasının mı yoksa maliye politikasının mı daha etkin olduğu, 1980-2012 dönemin verileri kullanılarak incelenmektedir. Araştırmanın amacına ulaşmak için, para arzı ve kamu harcamaları, para politikası ve maliye politikası için kullanılmakta olan proxy değişkenlerdir. Eşbütünleşme Vektör Otoregresif Model ile elde edilen sonuçlara göre, Türkiye ekonomisi üzerinde maliye politikası daha etkindir.

Anahtar Kelimeler: Para politikası, Maliye politikası

JEL Sınıflandırması: H3, E0

*Bu makalenin daha önceki versiyonu, Türkiye Ekonomi Kurumu (TEK) tarafından düzenlenen 4. Uluslararası Ekonomi Konferansı (UEK-TEK) 18-20 Ekim 2014 tarihleri Antalya'da sunulmuştur. Türkiye Ekonomi Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ercan Uygur ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'ndan Gülbin Şahinbeyoğlu Para Politikası Grubu oturum başkanına teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, konferans katılımcılarının yorumları için de teşekkür ederim.

1. Giriş

Her ülke kendi ekonomik amaçlarına ulaşabilmek için, ekonomik, siyasi ve sosyal durumunu göz önünde bulundurarak ekonomik politikalar çerçevesinde özel bir program organize eder. Ekonomistlere göre ekonomik politikaların en önemli amaçları, tam istihdama ulaşmak, fiyatların istikrarını sağlamak ve ekonomik büyümeyi artırmaktır. Bu amaçlara ulaşabilmek için para ve maliye politikaları kullanılmaktadır. Para ve maliye politikaları ülkelerin en önemli makro - ekonomik politikalarından birisidir ve ekonomik büyüme ve kalkınma üzerinde önemli rol oynamaktadır. Politikaların etkisi toplam talepteki değişiklikler yoluyla ekonomiye yansımaktadır.

Uygulanan her politikanın farklı etkileri olabilir ve bu etkileri incelemek önemlidir. Bu yüzden bu çalışmada Türkiye ekonomisi dikkate alınarak, amaç para ve maliye politikalarının etkinliğini test etmektir. Söz konusu analiz için Para Arzı, arz politikası göstergesi, Kamu Harcamaları ise, maliye politikası göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, literatür verilmiştir. İkinci bölümde, politika etkinliği konusu Türkiye bağlamında test edilmiş ve bulgulara yer verilmiştir. Son bölümde ise, çalışmadan elde edilen sonuçlar üzerinde durulmuştur.

2. Literatür

Literatür iki bölümden oluşmaktadır; birinci bölümde, para ve maliye politikalarına genel bakış ikinci bölümde ise, para ve maliye politikalarının etkinliği incelenmektedir.

2.1. Para ve Maliye Politikalarına Genel Bakış

Makroekonomik politikaların amacı ekonominin enflasyonsuz, istikrarlı bir büyümeye ulaşmasını sağlamaktır. İstihdam, üretim ve fiyatlardaki dalgalanmaları minimize edecek ve reel çıktıdaki potansiyel büyümeyi gerçekleştirebilecek önemli iki grup politika aracı söz konusudur. Birincisi parasal durumlar ile ilgili iken diğeri mali durumlar ile ilgilidir. Parasal araçların kullanımını Merkez Bankası gerçekleştirirken, mali araçların kullanımı Maliye Bakanlığı tarafından gerçekleştirilir. Bu iki kurum tarafından yapılan politika ölçümlerinin amacı ve ima ettiği şeyler sık sık birbirleriyle çelişmektedir. Böylece ekonominin genel işleyişinin daha iyi olmasını ve iki otorite

arasındaki koordinasyonu sağlayacak bir mekanizmaya sahip olunması zorunlu hale gelmiştir (Hanif ve Arby, 2003).

Para politikası bir ekonomide para otoriteleri tarafından para arzı ve faiz oranında gerçekleştirilen ayarlamalar anlamına gelmektedir. Para politikası ekonomik şartlara göre para arzını ve faiz hadlerinin bünyesini değiştirerek ekonominin likiditesini arttırmak veya azaltmak suretiyle ekonomi politikasının amacına ulaşmasını sağlamaya çalışır (Öncel,1969). Maliye Politikası ise, kamu harcamalarının ve kamu gelirlerini miktar, tür ve şekillerinde değişiklikler yapılarak bazı iktisadi hedeflere ulaşmak anlamına gelmektedir. Nitekim kamu gelirleri arttırılarak enflasyonist baskı giderilirken, kamu harcamaları arttırılarak deflasyonist baskı giderilir (Ataç, 2002).

Parasal ve mali politikalar bazen aktarım mekanizması, koşulları ve makroekonomik değişkenleri etkileme zamanları farklı olsa da birbirleriyle sıkı sıkıya bağlantılıdır. Mali ve parasal politikalar istihdam, çıktı, yatırım ve tasarrufların seviyesini ve kompozisyonu üzerinde derin etkiye sahiptir. Maliye politikası temel olarak devlet bütçesi aracılığı ile gerçekleşmekte ve bir ayağı kamu gelirleri (vergiler, borçlanma ve para basma) iken, diğer ayağı kamu harcamaları (cari harcamalar ve yatırım harcamaları) olmaktadır. Bütçe açığı ve bütçe fazlası maliye politikasının amaçlarına ulaşmada kullanabileceği en önemli araçlar olmaktadır. Para politikası ekonomide para ve kredilerin dağılımı ve maliyeti ve mevcut varlıkların düzenlenmesiyle ilgilenir. Maliye politikası kamu harcamaları, kamu harcamalarının kaynakları ve karşılaşılan bu harcamalar için seferber edilen stratejiler ile ilgili hükümetin programlarından bahseder (Hanif ve Arby, 2003).

2.2. Para ve Maliye Politikalarının Üretim Üzerindeki Etkinliği

İktisat biliminde farklı ekonomik yaklaşımların ortaya çıkmasının nedenlerinden birisi, ekonomik problemlerin çözümünde hangi iktisat politikasının ve hangi politika aracının başarılı olduğuna ilişkin düşüncelerdir. Özellikle para ve maliye politikasından hangisinin, ekonomik aktiviteler üzerinde etkili olduğuna yönelik tartışma bugün bile devam etmektedir. Söz konusu tartışma, Klasik-Keynesyen görüş çerçevesinde yoğunlaşmaktadır. Klasikler, maliye politikasının etkin olmadığına ilişkin fikir ileri sürmekte ve bu düşüncelerini dışlama (Crowding Out) etkisine dayandırmaktadırlar. Bu görüş, para stoku ve çıktı arasındaki pozitif ilişkiye vurgu yapmaktadır. Bir başka ifadeyle, para politikası genel olarak ekonomi üzerinde daha

büyük bir etkiye sahiptir ve para politikasının yatırım ile büyüme üzerindeki etkisi, maliye politikasının etkisine göre daha baskındır. Klasikler, “Ekonomik istikrar için parasal politika daha önemlidir” fikrini savunmaktadırlar. Onlara göre, genişletici para politika istihdam ile gelirin artmasında oldukça önemlidir (Barro, 1978). Diğer taraftan, Keynesyen yaklaşımda likidite tuzağı durumu, politika etkinliği açısından son derece önem arz etmektedir. Buna göre, eğer reel faiz oranı oldukça düşerse, o zaman para arzındaki bir artış, çıktıyı ve büyümeyi hızlandırmayacaktır. Faiz oranının böylesi bir minimum düzeyinde, para arzındaki artış faiz oranlarını daha fazla düşürmeyecektir. Diğer taraftan, yatırımın faize duyarsız olması da para arzındaki artışın etkisizliğine yol açmaktadır. Keynesyenler, “Ekonomik istikrar için finansal politikası daha önemlidir” fikrini savunmaktadırlar (Barro, 1978). Onlara göre, genişletici finansal politika ekonomide toplam talep yetersizliğini aşmada ve böylece istihdam ile gelirin artmasında oldukça önemlidir.

Para ve Maliye politikasının nisbi etkinliğine ilişkin tartışma, 1960 ve 1970’ler boyunca yoğun olarak yapılmıştır. Ancak, o dönemde yapılan çalışmalar ve elde edilen sonuçlar günümüze çok ışık tutmamaktadır. Bu yüzden, daha güncel çalışmaların yapılması gerekmektedir. Çünkü, tartışmanın başladığı yıllardan bugüne, özellikle Türkiye ekonomisi çok ciddi yapısal dönüşümlere sahne olmuştur. 1980 sonrası, piyasa ekonomisinin yerleşmesi için bir takım düzenlemeler yapılmış ve 1989 yılında sermaye girişlerinde kısıtlamalar ortadan kaldırılmıştır.

Söz konusu tartışma, hem teorik açısından hem de uygulama açısından birçok iktisatçı tarafından gerçekleştirilmiştir. Ancak bazı çalışmalar Monetarist (Klasik) görüşü desteklerken, diğer bazı çalışmalar da Keynesyen görüşü desteklemektedirler. Friedman ve Meiselman (1963), ABD için yaptığı çalışmada para ve maliye politikası değişkenleri ile tüketim arasındaki basit ilişki karşılaştırmıştır. Bu çalışmaya göre, tüketim hareketlerinin mali değişkenlerden çok, parasal değişkenlere daha duyarlı olduğu bulunmuştur. Anderson ve Jordan (1968), çalışmalarında bağımlı değişken olarak nominal GSMH, bağımsız değişken olarak para stokundaki değişkenin cari ve gecikmeli değerleri, harcamalar ve vergi alımını kullanmışlardır. Elde edilen sonuçlara göre, parasal değişkenlerin katsayılarının toplamı anlamlı iken, her iki mali değişkenin katsayıları anlamsız çıkmıştır. Sinai (1971), çalışmasında tek denklemler ve eşanlı denklemler yaklaşımı ile para ve maliye politikasının etkinliğini karşılaştırmıştır. Elde

edilen sonuçlar, hem para politikası hem de maliye politikasının etkin olduğunu, ancak para politikasının daha etkin olduğunu ortaya koymuştur. Mehta ve Bishnoi (1977), çalışmalarında Anderson ve Jordan (1968)'in kullandığı tipteki tek denklemlili modeli test etmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre, hem para hem de maliye politikası önemli olmasına rağmen, maliye politikası para politikasına göre daha güvenilirdir. Kretzmer (1992), daha önce yapılan çalışmalardaki metodolojik problemleri ve ABD ekonomisindeki değişimleri hesaba katarak, para ve maliye politikasının etkinliği tartışmasına katkıda bulunmuştur. Bulgulara göre, para politikası yıllar boyunca daha az etkin hale gelmiştir. Ancak, yine de para politikası maliye politikasından daha etkindir. Ansari (2002), Malezya için yaptığı çalışmasında Monetarist-Keynesyen görüş çerçevesinde para ve maliye politikasının etkinliğini araştırmıştır. Ancak, hangi politikanın daha etkin olduğuna yönelik kesin bir bulguya ulaşamamıştır. Hsing (2005), Venezuela'nın GSYİH'si üzerinde para ve maliye politikalarının hangisinin daha etkili olduğunu araştırmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, maliye politikasının reel GSYİH üzerindeki etkisi para politikasının etkisinden daha fazladır. Cerda, Gonzales ve Lagos (2006), maliye politikasının ekonomik aktivite üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Kamu harcaması, vergi gelirleri ve GSYİH değişkenlerinin ele alındığı bu çalışmada, maliye politikasının non-Keynesyen (Keynesyen karşıtı) etkisine yönelik delile ulaşılmıştır. Weeks (2008), çalışmasında, tam esnek sermaye akışı ve esnek döviz kuru sisteminde, para politikası ve maliye politikasından hangisinin daha etkin olduğunu araştırmıştır. Bu çalışmaya göre, para politikası daha etkindir. Ali, Irum ve Ali (2009), Güney Asya ülkeleri bağlamında, para ve maliye politikasının nisbi etkinliğini araştırmışlardır. Elde edilen sonuçlara göre, para politikası ekonomik büyümeyi arttırmada maliye politikasına göre daha güçlü bir araçtır.

3. Model

Para ve Maliye politikalarının etkinliği test edildiği çalışmalarda, ilgili politikaları temsilen farklı değişkenler kullanılmıştır. Maliye politikasını temsilen genelde bütçe dengesi, kamu gelirleri ve kamu harcamaları kullanılırken, para politikasını temsilen para arzı ve faiz oranı değişkenleri kullanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan model, literatürdeki uygulamalardan yararlanarak oluşturulmuştur. Söz konusu model 1 numaralı denklem ile tanımlanmaktadır:

$$Y = f(G, M, D) \quad (1)$$

Y: GSYİH'yı göstermektedir.

G: kamu harcamalarını göstermektedir.

M: para arzını göstermektedir.

D: yaşanan krizler için kukla değişkenini göstermektedir.

Serilerin değişen varyans problemine sahip olabileceği ihtimali için serilerin doğal logaritmaları alınmıştır dolayısıyla söz konusu model logaritmik şekilde 2 numaralı denklem ile tanımlanmaktadır:

$$LY_t = \alpha + \beta_1 LG_t + \beta_2 LM_t + \beta_3 D + \varepsilon_t \quad (2)$$

LY: GSYİH'nin doğal logaritmasını göstermektedir.

LG: kamu harcamalarının doğal logaritmasını göstermektedir.

LM: para arzının doğal logaritmasını göstermektedir.

t, zamanı, ε , hata terimini ve α , kesişme terimini göstermektedir.

Ülke olarak Türkiye, dönem olarak 1980 - 2012 dönemi ve yöntem olarak Eşbütünleşme Vektör Otoregresif Modeli kullanılmıştır. Ayrıca, testlerin yapılmasında Microfit programından yararlanılmıştır.

3.1. Birim Kök Testi

Sahte regresyona uğramamak için, zaman serilerinin durağan olup olmadıklarının incelenmesi gerekmektedir. Bu yüzden modelde kullanılan zaman serilerini genişletilmiş Dicky-Fuller (ADF) testi ile test edilip eşbütünleşme derecesi belirlenmiştir.

ADF testinde, H_0 hipotezinin (Birim Kök'un var olduğu) reddedilmesi, değişkenin durağan olması demektir. H_0 hipotezinin reddedilmesi için ADF istatistik değerinin kritik değerden büyük olması gerekmektedir (mutlak değer şeklinde). Modeldeki değişkenler için ADF istatistik değeri kritik değerden küçük olduğu için, H_0 hipotezi reddedilemiyor dolayısıyla değişkenlerin kendi seviyelerinde durağan olmadıkları ortaya çıkıyor. Sonuçlar tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo1: ADF Birim Kök Testi Sonuçları (Düzey Değeri)

Model	Sabitli Trendsiz		Sabitli Trendli	
	ADF	Kritik Değer	ADF	Kritik Değer
LY	-0.43021	-2.9665	-2.6382	-3.5731
LG	-0.50107	-2.9665	-2.9395	-3.5731
LM	-2.5845	-2.9665	-1.1667	-3.5731

Tüm değişkenlerin birinci dereceden farkı alındıktan sonra, ADF testi tekrar uygulanmıştır. ADF istatistik değeri kritik değerden büyük olduğuna göre (mutlak değer şeklinde) H_0 hipotezi reddedilip H_1 hipotezi kabul edilmiştir ve böylece değişkenlerin kendi seviyelerinde durağan olmadıkları ve birinci farkında durağan oldukları görülmektedir. Sonuçlar tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: ADF Birim Kök Testi Sonuçları (Birinci Farklar)

Model	Sabitli Trendsiz		Sabitli Trendli	
	ADF	Kritik Değer	ADF	Kritik Değer
DLY	-4.0388	-2.9706	-3.9298	-3.5796
DLG	-3.8287	-2.9706	-3.7001	-3.5796
DLM	-3.9595	-2.9706	-3.8665	-3.5796

3.2. Modelin Optimum Gecikme Derecesi

Bu aşamada, eşbütünleşme modelinin optimum gecikme derecesi belirlenmektedir. Bu aşama eşbütünleşme medellerinin önemli aşamalarından biri sayılır, çünkü gecikme derecesinin doğru seçilmesi modelin anlamlı olacağı için önemlidir. Modelin optimum gecikme derecesini belirlemek için Schwarz-Bayesian, Akaike, Hannan-Quinn ve Log-likelihood Ratio kriterleri kullanılabilir, her kriterin maksimum değeri, optimum gecikme dereceyi göstermektedir. Bu çalışmada Schwarz-Bayesian (SBC) kriteri kullanılmıştır. Sonuca göre Schwarz-Bayesian maksimum değeri (41.8604) birinci dereceyi göstermektedir.

3.3. Eşbütünleşme Vektörleri

Bu aşamada eşbütünleşme vektörlerinin sayısı belirlenmektedir. Elde edilen vektör sayısı, değişkenler arasında kaç doğrusal kombinasyonun var olacağını göstermektedir. Eşbütünleşme vektörlerinin sayısını bulmak için Maximum Eigenvalue Statistic (λ_{\max}) ve Trace Statistic (λ_{trace}) kullanılmaktadır. λ_{\max} ve λ_{trace} 'in değeri kritik değer ile (%95 ve %90 kritik değer) karşılaştırıldığında, eğer λ_{\max} ve λ_{trace} değeri kritik değerlerden büyük ise, H_0 hipotezi (r tane eşbütünleşme vektör) reddedilir ve H_1 hipotezi (r'den fazla eşbütünleşme vektör) kabul edilir. Aksi durumda H_0 hipotezi kabul edilir.

Maximum Eigenvalue Statistic (λ_{\max}) sonuçları Tablo 3'te gösterilmektedir. Bu sonuçlara göre birinci satırda $\lambda_{\max} = 59.6363$ %95 (21.1200) ve %90 (19.0200) kritik değerlerden büyük olduğu için H_0 hipotezi ($r=0$) reddedilir. İkinci satırda ise, $\lambda_{\max} = 13.3437$ %95 (14.8800) ve %90 (13.9800) kritik değerlerden küçük olduğu için H_0 hipotezi ($r \leq 1$) kabul edilmektedir.

Tablo 3: Maximum Eigenvalue Statistic (λ_{\max}) Sonuçları

H_0	H_1	λ_{\max}	Kritik değer %95	Kritik değer %90
$r=0$	$r=1$	59.6363	21.1200	19.0200
$r \leq 1$	$r=2$	13.3437	14.8800	13.9800
$r \leq 2$	$r=3$	6.0775	8.0700	6.0900

Trace Statistic (λ_{trace}) sonuçları da Tablo 4'te gösterilmektedir. Bu sonuçlara göre, birinci satırda $\lambda_{\text{trace}} = 39.6731$ %95 (31.5400) ve %90 (28.7800) kritik değerlerden büyük olduğu için H_0 hipotezi ($r=0$) reddedilir. İkinci satırda ise $\lambda_{\text{trace}} = 14.4213$ %95 (17.7600) ve %90 (15.7500) kritik değerlerden küçük olduğu için H_0 hipotezi ($r \leq 1$) kabul edilir.

Tablo 4: Trace Statistic (λ_{trace}) Sonuçları

H_0	H_1	λ_{trace}	Kritik değer %95	Kritik değer %90
$r=0$	$r=1$	39.6731	31.5400	28.7800
$r \leq 1$	$r=2$	14.4213	17.7600	15.7500
$r \leq 2$	$r=3$	5.0775	8.0700	6.5000

Sonuçlara göre her iki istatistik sadece bir vektörün bulunduğunu onaylamaktadır ($r=1$). Dolayısıyla sadece bir doğrusal kombinasyonun bulunduğu kabul edilmektedir.

Bir sonraki aşamada Normalize edilmemiş ve Normalize edilmiş eşbütünleşme vektörler, Tablo 5’te gösterildiği gibi elde edilmiştir:

Tablo 5: Normalize edilmemiş ve Normalize edilmiş Vektörler

	Kesişme terimi	LY	LG	LM
Normalize edilmemiş vektör	3.3884	0.23030	0.11090	0.0069523
Normalize edilmiş vektör	-14.7129	1	-0.48153	-0.030187

Normalizasyon uygulaması bağımlı değişkene dayanarak yapılır. Bu çalışmada, bağımlı değişken GSYİH olduğu için, normalizasyon uygulaması GSYİH miktarına dayanarak yapılmıştır ve son olarak normalize edilmiş vektör 3 numaralı denklemdeki gibi elde edilmiştir:

$$LY = 14.7129 + 0.48153 LG + 0.030187 LM \quad (3)$$

(6.2079) (0.26893) (0.018917)

Parantez içindeki değerler, standart sapma’yı göstermektedir. Bu miktarlara göre katsayıların anlamlı oldukları (%95 güven aralığında) onaylanmaktadır.

3.4. Vektörün Yorumu

Tahmine göre, GSYİH'nin kamu harcamalarına karşı esnekliği uzun vadede 0.48'dir. Yani kamu harcamalarının %1 artışı GSYİH'nin %0.48 artışını sağlamaktadır. Buna ek olarak, GSYİH'nin para arzına karşı esnekliği, uzun vadede 0.03'tür. Yani para arzının %1 artışı GSYİH'nin %0.03 artışını sağlamaktadır.

4. Sonuç

Bir ülkede uygulanan politikaların hangisinin daha etkili olduğunun bilinmesi son derece önemlidir. Özellikle, sürekli ekonomik krizlerle karşı karşıya kalan bir ekonomide, krizden çıkış için oluşturulacak yöntem oldukça değerlidir. Bu yüzden uygulanacak olan ekonomik programlarda, ekonomi üzerinde daha etkili olan politika ve politika araçlarına fazlasıyla yer verilmelidir. Bu çalışmada, Türkiye'nin GSYİH'sında hangi politikanın daha etkili olduğu araştırılmıştır. Çalışmada, para politikası için para arzı değişkeni, maliye politikası için kamu harcamaları değişkeni kullanılmıştır. Eşbütünleşme Vektör Otoregresif Modeli yönteminin kullanıldığı bu çalışmada elde edilen bulgulara göre, Türkiye'nin GSYİH'sında para politikası ve maliye politikası pozitif bir etkiye sahiptir. Genişletici bir para politikası ve maliye politikası üretimi canlandırırken, daraltıcı bir maliye politikası ve para politikası üretimi daraltmaktadır. Ancak, para politikasını temsil eden değişkenin katsayısının düşük çıkması, para politikasının GSYİH üzerinde çok az etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç itibarıyla, maliye politikası Türkiye GSYİH üzerinde daha etkilidir. Başka bir deyişle bulgular, Keynesyen görüşün daha güçlü olduğunu ortaya koymaktadır.

Kaynakça

ALİ, S., IRUM, S. ve ALİ, A., (2009), “Whether Fiscal Stance or Monetary Policy is Effective for Economic Growth in case of South Asian Countries?”, 24th AGM, Pakistan Institute of Development Economics (PIDE)

ANDERSON, L. C. ve JORDAN, J. L., (1968), “Monetary and Fiscal Actions: A Test of Their Relative Importance in Economic Stabilization”, Federal Reserve Bank of St. Louis Review, Vol. 50: 11-23

ANSARI, M. I., (2002), “Impact of Financial Development, Money and Public Spending on Malaysian National Income: An Econometric Study”, Journal of Asian Economics, Vol. 13: 72-93

ATAÇ, B., (2002), “Maliye Politikası”, Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, No: 118

BARRO, R., (1978), “Unanticipated Money, Output and the Price Level in the United States”, Journal of Political Economy, Vol. 86: 549-580

CERDA, R.A., GONZALES, H. ve LAGOS L. F., (2006), “Is Fiscal Policy Effective? Evidence for an Emerging Economy: Chile 1833-2000”, Applied Economics Letters, Vol. 13: 575-580

FRIEDMAN, M. ve MESIELMAN, D., (1963), “The Relative Stability of Monetary Velocity and the Investment Multiplier in the United States, 1887-1958”, In Stabilization Policies, Englewood Cliffs, Prentice-Hall

HANİF, M.N., ve ARBY, M.F., (2003), “Monetary and Fiscal Policy Coordination”, Munich Personal Repec Archive, No:10307

HSING, Y., (2005), “Impact of Monetary Policy, Fiscal Policy and Currency Depreciation on Output: The Case of Venezuela”, Briefing Notes in Economics, No: 65

KRETZMER, P. E., (1992), “Monetary vs. Fiscal Policy: New Evidence on an Old Debate”, Economic Review, Second Quarter: 21-30

MEHTA, B. C. ve BISHNOI, C. R., (1977), “The Relative Efficiency of Monetary and Fiscal Policies in India”, Rajasthan Economic Journal

ÖNCEL, M., (1969), “Ekonomik İstikrarın Temininde Para ve Maliye Politikalarının Rolü”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, No. 3: 289-299

SINAI, A., (1971), “Relative Effects of Monetary and Fiscal Actions”, Quarterly Journal of Finance and Accounting, Vol. 10: 26-36

WEEKS, J., (2008) “The Effectiveness of Monetary Policy Reconsidered”, Technical Paper, International Poverty Centre, No: 3

[www.world bank.org.com](http://www.worldbank.org.com)